รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น
วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔
E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดศัตรูพืชที่สำคัญ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒

สถานการณ์การระบาดศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ยืนต้น

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ยืนต้น

๑.๑ พื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด ๖๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๙๕๙,๐๘๕ ไร่
๑.๒ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด ๖๘ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๓,๒๗๖,๔๖๒ ไร่
๑.๓ พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด ๖๖ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๗,๖๗๔,๙๒๒ ไร่
๑.๔ พื้นที่ปลูกกาแฟทั้งหมด ๕๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๔๓,๓๐๓ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้นที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมะพร้าว

๒.๑.๑ หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด ๒๖ จังหวัด จำนวน ๕,๕๘๖ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕,๔๖๑ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๔,๒๗๓ ไร่	(๗๖.๔๙%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๑,๑๒๕ ไร่	(๒๐.๑๔%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๑๘๘ ไร่	(๓.๓๗%)

๒.๑.๒ แมลงดำหนาม พื้นที่ระบาด ๒๗ จังหวัด จำนวน ๒๔,๙๑๑ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑,๑๐๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๖,๐๑๖ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๑๓,๓๗๙ ไร่	(๕๓.๗๑%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๑๐,๘๖๔ ไร่	(๔๓.๖๑%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๖๖๘ ไร่	(๒.๖๘%)

๒.๑.๓ ด้วงแรด พื้นที่ระบาด ๒๑ จังหวัด จำนวน ๙,๘๖๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๕๓๗ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๐,๓๙๖ ไร่)

๒.๒ ศัตรูปาล์มน้ำมัน

๒.๒.๑ หนอนหัวดำ พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๕ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๒.๒ หนอนปลอกเล็ก พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๖๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๒.๓ ด้วงแรด พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๑,๐๙๘ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๔๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๕๖ ไร่)

๒.๒.๕ ด้วงกุหลาบ พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด จำนวน ๘๙ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๙ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘๐ ไร่)

๒.๒.๗ โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๙๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๓๗ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๓๒ ไร่)

๒.๓ ศัตรูยางพารา

๒.๓.๑ โรครากขาว พบการระบาดของโรครากขาวในพื้นที่ ๖ จังหวัด จำนวน ๑,๑๑๔ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๐๙๙ ไร่)

๒.๓.๒ โรคใบร่วง พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๖ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๓.๓ โรคเส้นดำ พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑๒ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๔ ศัตรูกาแฟ พบการระบาดของโรคใบจุดสีน้ำตาล ในพื้นที่จังหวัดชุมพร จำนวน ๓ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมาไม่พบการระบาด)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมะพร้าว

๓.๑.๑ ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดศัตรูมะพร้าว ผ่านทางเว็บไซต์กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย เว็บไซต์สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ บอร์ดประชาสัมพันธ์ และสื่อช่องทางต่าง ๆ เช่น Facebook

๓.๑.๒ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๓ ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำทำลายไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง

๓.๑.๔ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.)

๓.๑.๕ ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ผลิตขยายแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อใช้ควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว

๓.๑.๖ ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามมะพร้าวในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.)

๓.๑.๗ ใช้กำดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๑.๘ ส่งเสริมให้เกษตรกรดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาด เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลายเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดและศัตรูพืชชนิดอื่น ๆ

๓.๒ การควบคุมศัตรูปาล์มน้ำมัน

๓.๒.๑ รณรงค์ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด กำจัดวัชพืชบริเวณสวนปาล์มน้ำมัน เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร และหมั่นสำรวจสวนปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ แนะนำให้ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนหัวดำทำลายไปเผาทิ้ง และใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๓ ใช้กำดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๔ ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อราเมตตาไรเซียมจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้และระยะตัวหนอน

๓.๒.๕ สำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่ถูกด้วงแรด และด้วงกุหลาบทำลายระยะรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ

๓.๒.๗ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาด

๓.๓ การควบคุมศัตรูยางพารา

๓.๓.๑ ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากขาว โรคใบร่วง และโรคเส้นดำที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพาราในช่วงฤดูฝนแก่เกษตรกร

๓.๓.๒ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรค ขนาดคูกว้าง ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ ๒ ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก ซึ่งจะขุดลอกคูทุกปี

๓.๓.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาว โรคใบร่วง และโรคเส้นดำ

๓.๓.๔ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรครากขาวระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการ หรือใช้สารเคมีโพรพิโคนาโซล 25% อีซี อัตรา ๓๐ ซีซีต่อน้ำ ๓ ลิตรต่อต้น ราดบริเวณที่เป็นโรครากขาว

๓.๔ การควบคุมศัตรูกาแฟ

ตัดแต่งกิ่งและใบที่เป็นโรคใบจุดสีน้ำตาลนำไปเผาทำลายนอกแปลง และเพิ่มร่มเงาให้กับต้นกาแฟ

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น ในช่วงระหว่างวันที่ ๒ - ๘ กันยายน ๒๕๖๒

ภาคเหนือ

- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนอนหัวดำ และโรคโคนลำต้นเน่า
- ยางพารา ได้แก่ โรคเส้นดำ และโรครากขาว
- กาแฟ ได้แก่ มอดเจาะผลกาแฟ และโรคใบจุดสีน้ำตาล

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนอนหัวดำ และโรคโคนลำต้นเน่า
- ยางพารา ได้แก่ โรคใบร่วง โรคเส้นดำ และโรครากขาว
- กาแฟ ได้แก่ มอดเจาะผลกาแฟ เพลี้ยหอย และโรคใบจุดสีน้ำตาล

ภาคกลาง และภาคตะวันออก

- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนอนหัวดำ ด้วงแรด โรคผลเน่า และโรคโคนลำต้นเน่า
- ยางพารา ได้แก่ โรครากขาว โรคใบร่วง และโรคเส้นดำ
- กาแฟ ได้แก่ หนอนเจาะลำต้น และมอดเจาะผลกาแฟ

ภาคใต้

- มะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ด้วงแรด และด้วงงวง
- ปาล์มน้ำมัน ได้แก่ หนอนหัวดำ หนู และโรคโคนลำต้นเน่า
- ยางพารา ได้แก่ ปลวก และโรครากขาว
- กาแฟ ได้แก่ มอดเจาะผลกาแฟ เพลี้ยหอย และโรคจุดสีน้ำตาล

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้น ปี ๒๕๖๒

ภาพรวมทั้งประเทศ

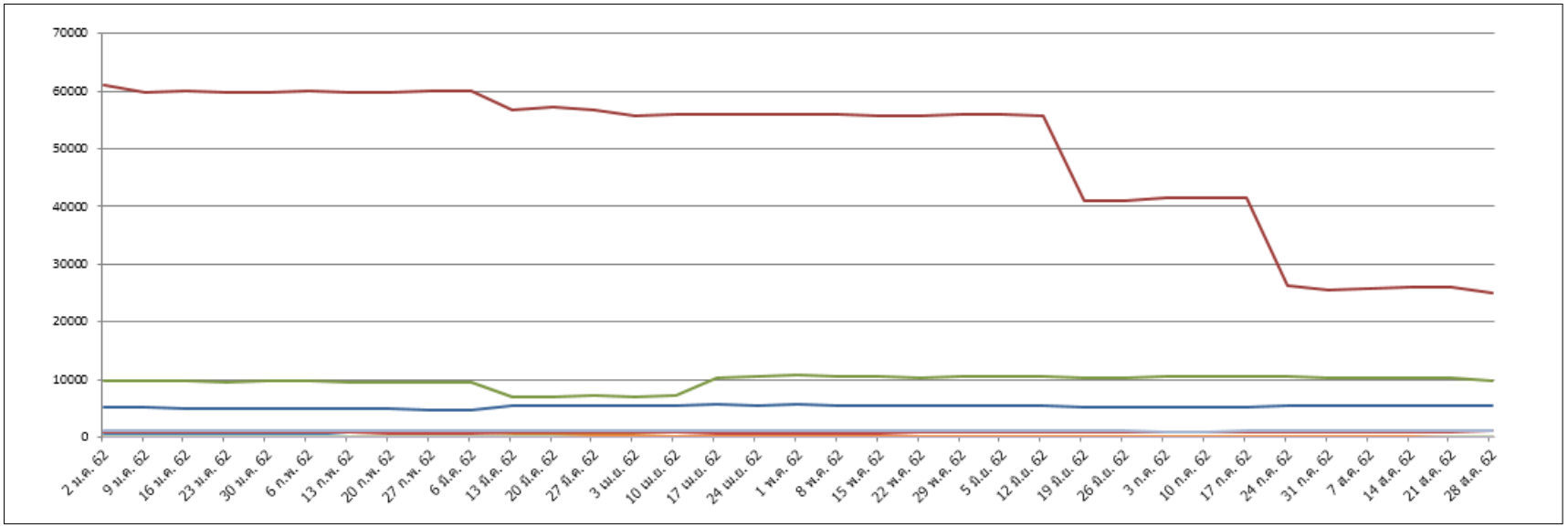

- หนอนหัวดำ-มะพร้าว ๕,๕๘๖ ไร่
- แมลงดำหนาม-มะพร้าว ๒๔,๙๑๑ ไร่
- ด้วงแรด-มะพร้าว ๙,๘๖๐ ไร่
- ด้วงงวง-มะพร้าว (ไม่พบการระบาด)
- หนอนพาราซ่า-มะพร้าว (ไม่พบการระบาด)
- หนอนหัวดำ-ปาล์มน้ำมัน ๑๕ ไร่
- หนอนปลอกเล็ก-ปาล์มน้ำมัน ๖๐ ไร่
- ด้วงแรด-ปาล์มน้ำมัน ๑,๐๙๘ ไร่
- ด้วงกุหลาบ-ปาล์มน้ำมัน ๘๙ ไร่
- หนอนหน้าแมว-ปาล์มน้ำมัน (ไม่พบการระบาด)
- หนู-ปาล์มน้ำมัน (ไม่พบการระบาด)
- โรคลำต้นเน่า-ปาล์มน้ำมัน ๙๕ ไร่
- โรครากขาว-ยางพารา ๑,๑๑๔ ไร่
- โรคใบร่วง-ยางพารา ๖ ไร่
- โรคเส้นดำ-ยางพารา ๑๒ ไร่
- โรคใบจุดสีน้ำตาล-กาแฟ ๓ ไร่

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๒

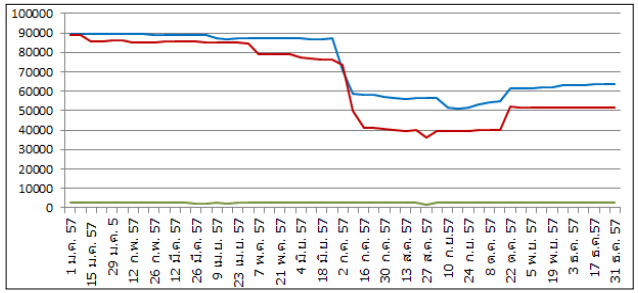

ปี ๒๕๕๗

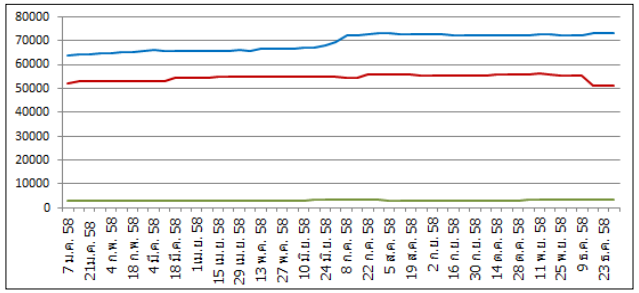

ปี ๒๕๕๘

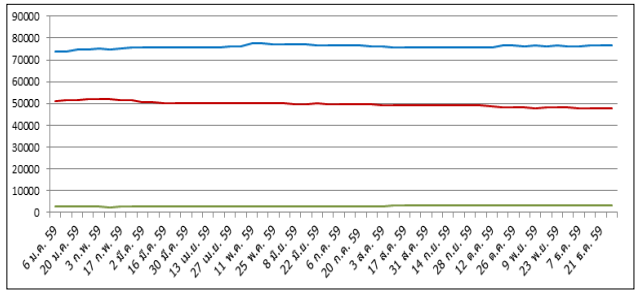

ปี ๒๕๕๙

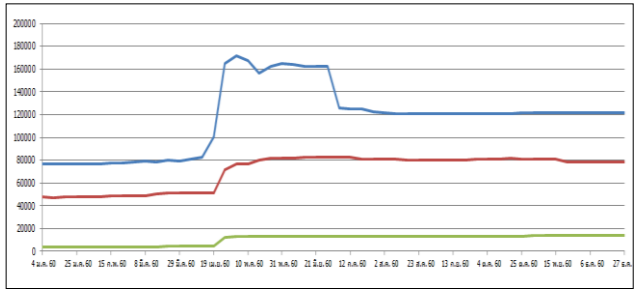

ปี ๒๕๖๐

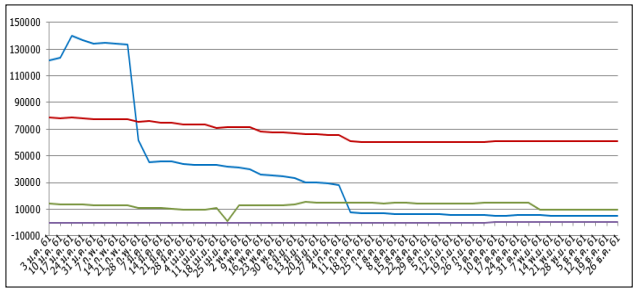

ปี ๒๕๖๑

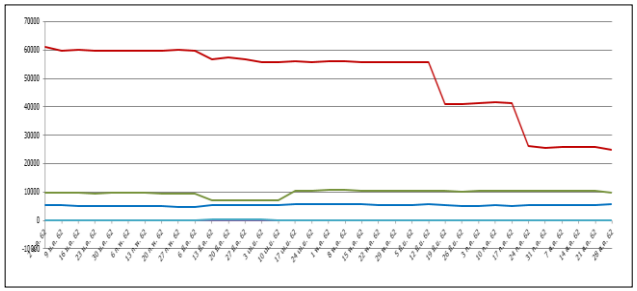

ปี ๒๕๖๒

- หนอนหัวดำ-มะพร้าว ๕,๕๘๖ ไร่
- แมลงดำหนาม-มะพร้าว ๒๔,๙๑๑ ไร่
- ด้วงแรด-มะพร้าว ๙,๘๖๐ ไร่
- ด้วงงวง-มะพร้าว (ไม่พบการระบาด)
- หนอนพาราซ่า-มะพร้าว (ไม่พบการระบาด)

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

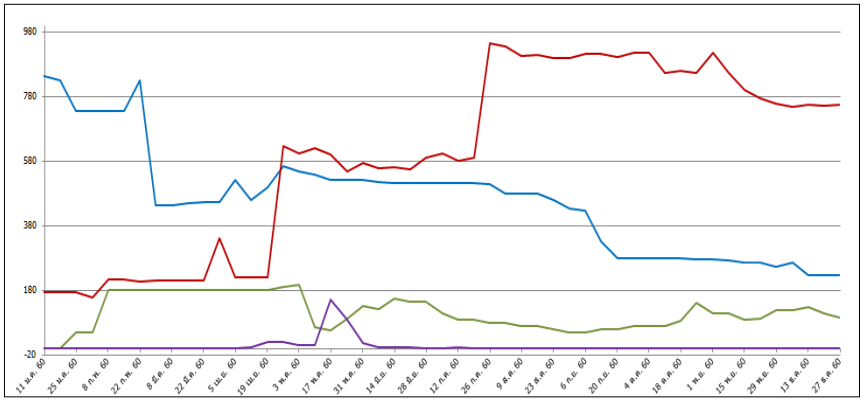

ปี ๒๕๖๐

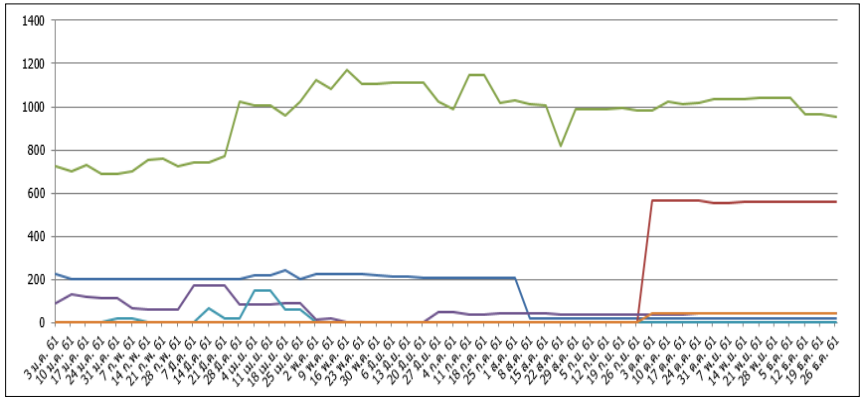

ปี ๒๕๖๑

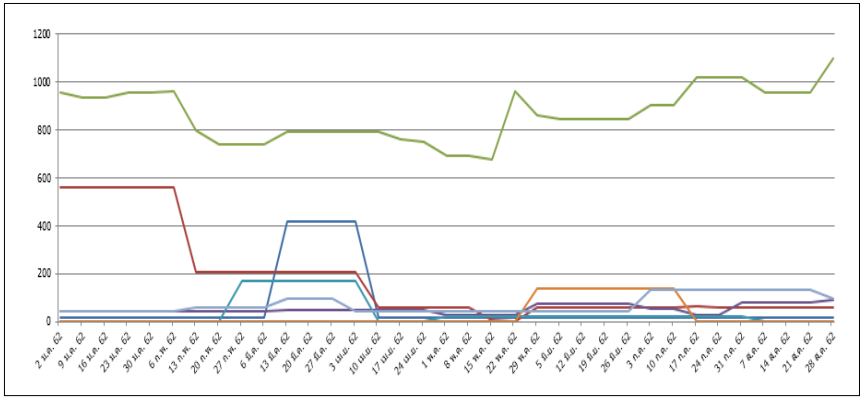

ปี ๒๕๖๒

- หนอนหัวดำ ๑๕ ไร่
- หนอนปลอกเล็ก ๖๐ ไร่
- ด้วงแรด ๑,๐๙๘ ไร่
- ด้วงกุหลาบ ๘๙ ไร่
- หนอนหน้าแมว (ไม่พบการระบาด)
- หนู (ไม่พบการระบาด)
- โรคลำต้นเน่า ๙๕ ไร่

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูยางพารา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๐

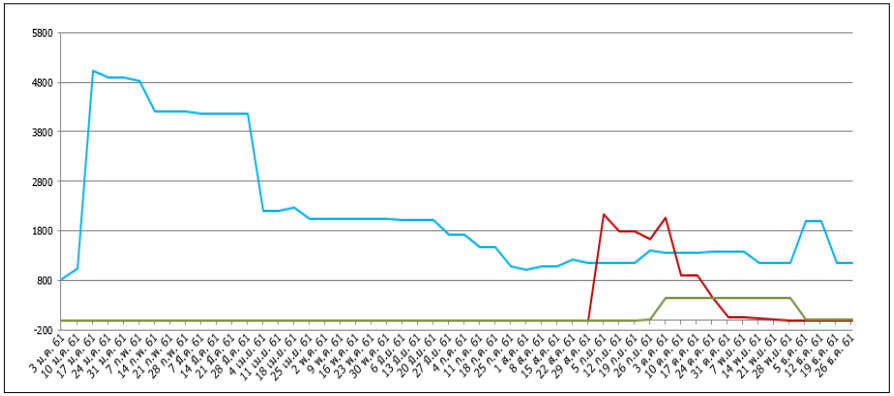

ปี ๒๕๖๑

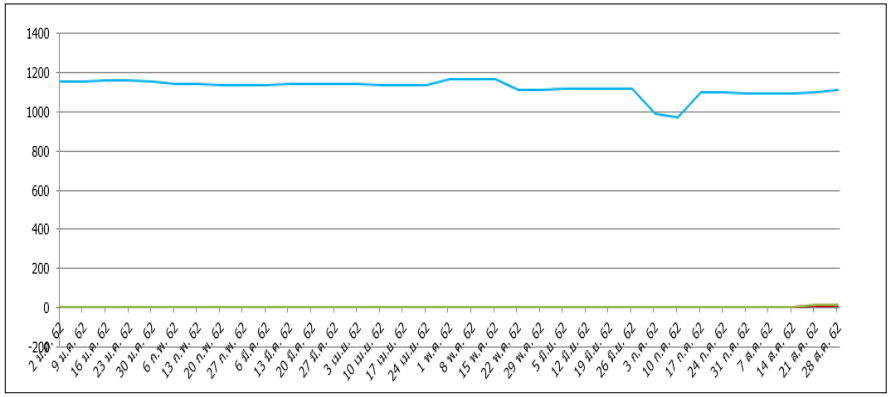

ปี ๒๕๖๒

โรครากขาว ๑,๑๑๔ ไร่

โรคใบร่วง ๖ ไร่

โรคเส้นดำ ๑๒ ไร่